

PROTOKÓŁ

z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów, zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędzeniowych i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu oraz oceny projektu planu urządzenia lasu

---

Narada odbyła się w dniu 12 listopada 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Wołów, ul Leśna 37, 56 - 100 Wołów. Dodatkowo istniała możliwość uczestnictwa w NTG w formule zdalnej wideokonferencji, na platformie Webex. (piętnaścioro uczestników).

Naradzie przewodniczył: Robert Szlachetka – Z-ca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

W naradzie wzięli udział m.in. przedstawiciele:

1. Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie;
2. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu;
3. Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu;
4. Nadleśnictwa Wołów;
5. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
6. Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej;
7. Komendy Powiatowej Policji w Wołowie;
8. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Brzegu;
9. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
10. Samorządów – starostwa i urzędów gmin;
11. Zakładów Usług Leśnych;
12. Zespołu Lokalnej Współpracy;
13. Organizacji pozarządowych;

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Zebranych uczestników narady przywitał Paweł Gołąb – Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów. Naradę otworzył Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu, który przedstawił zebrany podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2015 r. – 31.12.2024 r.)

Nadleśniczy w swoim referacie, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, biorąc pod uwagę obecność strony społecznej, zwrócił uwagę na konieczność omówienia zagadnień tzw. „językiem niespecjalistycznym” i omówił szczegółowo następujące tematy:

1. Wstęp
2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów i analiza przyczyn zmian
  - 2.1. Stan posiadania
  - 2.2. Współwłasności i inne formy wykorzystania gruntów

3. Porównanie zadań gospodarczych zaplanowanych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem
  - 3.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne
  - 3.2. Zadania z zakresu hodowli lasu
  - 3.3. Nasiennictwo, selekcja i gospodarka szkółkarska
4. Ocena wpływu wykonywanych zadań gospodarczych na stan lasu
  - 4.1. Wielkość zasobów drzewnych wg miąższości na 1 ha i powierzchni gatunków drzew
  - 4.2. Jakość upraw i młodników w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu
  - 4.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn
  - 5.1. Szkody w drzewostanach powodowane przez czynniki abiotyczne – ich natężenie i przyczyny
  - 5.2. Szkody w drzewostanach powodowane przez szkodliwe owady i stosowane sposoby ich ograniczania
  - 5.3. Szkody w drzewostanach powodowane przez grzyby pasożytnicze i stosowane sposoby ich ograniczania
  - 5.4. Szkody w drzewostanach powodowane przez patogeny i stosowane sposoby ich ograniczania
  - 5.5. Szkody w drzewostanach powodowane przez zwierzynę – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
  - 5.6. Szkody w drzewostanach powodowane przez zanieczyszczenia środowiska – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
  - 5.7. Szkody w drzewostanach powodowane przez pożary – ich natężenie i sposoby ich ograniczania
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego
  - 6.1. Stopień wykorzystania bazy surowcowych z punktu widzenia ich trwałości
  - 6.2. Gospodarka łąkowo – rolna
  - 6.3. Wyniki gospodarki łowieckiej
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone
8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu
9. Stan infrastruktury technicznej
  - 9.1. Budynki
  - 9.2. Drogi
  - 9.3. Działania w zakresie małej retencji i melioracji
  - 9.4. Działania w zakresie budownictwa ogólnego i kubaturowego
  - 9.5. Transport gospodarczy.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

II. Koreferat kierownika drużyny urządzania lasu

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu nie wniósł zastrzeżeń do referatu nadleśniczego na NTG. W koreferacie zostały zawarte następujące zagadnienia:

1. Konfrontacja danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu:
  - Stan posiadania
  - Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z ich realizacją
  - Ocena wpływu wykonanych zabiegów na stan lasu
  - Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych
  - Ocena wykonania zadań z zakresu ochrony lasu oraz ochrony przyrody
  - Użytkowanie uboczne
  - Ocena zadań z zakresu gospodarki łowieckiej
  - Omówienie programu ochrony przyrody
  - Ocena zadań z zakresu infrastruktury technicznej
2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego:
  - Analiza stanu zasobów drzewnych
  - Określenie pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa

Tematyka prezentowana w koreferacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu” w postaci „Koreferatu do analizy gospodarki leśnej w latach 2015-2024” sporządzonego przez Wykonawcę projektu planu urządzania lasu – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

III. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) we Wrocławiu

W referacie „Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Wołów oraz wskazania z zakresu ochrony lasu – informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wołów na lata 2025 – 2034” została omówiona tematyka ochrony lasu przez Jarosława Górala - Kierownika ZOL.

Czynniki abiotyczne i biotyczne mają istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwie, przyczyniają się do osłabienia kondycji drzewostanów i negatywnie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu.

W referacie omówiono:

Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

Wskazania w zakresie ochrony lasu

Monitorowanie stanu lasu

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

Z uwagi na znaczenie czynników biotycznych, należy prowadzić działania hodowlane zmierzające do ograniczenia ich wpływu na stan lasu.

Oceniono, że problematyka ochrony lasu w Nadleśnictwie Wołów, ma znaczenie istotne dla gospodarki leśnej.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania

dotychczasowego planu urządzenia lasu” w postaci „Referatu kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu”.

IV. Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzenia lasu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu

Michał Jęcz – Naczelnik Wydziału Urządzenia Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu RDLP we Wrocławiu, przedstawił informację w zakresie monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000. Nie stwierdzono negatywnych skutków oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000, na podstawie przeprowadzonego monitoringu w zakresie wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym
- zestawienia gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy

Kierownik drużyny urządzenia lasu Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – Janusz Liszczyk, w postaci prezentacji multimedialnej przedstawił referat, w którym omówił uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres gospodarczy. W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP, w tym:
  - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z nadleśnictwem i RDLP.
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
  - stan posiadania
  - przyrodnicze warunki produkcji leśnej
  - zagadnienia nasiennictwa i selekcji
  - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.
3. Propozycja gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
  - podział według dominujących funkcji lasu
  - podział na gospodarstwa
  - wieki rębności
  - projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębnego i przedrębego
  - projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych
  - wytyczne w zakresie ochrony lasu
  - ochrona przeciwpożarowa,

- wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego
- potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji agrotechnicznych

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności”. Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca projektu planu przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

W dniach 3 - 6 września 2024 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości, przez zespół kontrolny powołany przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych we Wrocławiu, który potwierdził prawidłowość wykonanych prac. Kontrolą objęto 50 powierzchni kołowych, w obrębie leśnym Dębno. Średni błąd procentowy dla pomierzonych cech wg warstw gatunkowo-wiekowych wynosi 1,38 % dla obrębu Dębno, 1,29 % dla obrębu Wińsko W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drzew martwych.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu opisał cechy drzewostanów, zgodnie z instrukcją urządzania lasu.

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu Wykonawca dokonał kompleksowego rozpoznania funkcji spełnianych przez lasy Nadleśnictwa Wołów. W wyniku ustaleń KZP zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne, sporządzonego przez Wykonawcę projektu PUL i przesłanego do MKiS do zatwierdzenia.

Wykonawca prac przedstawił strukturę gospodarstwa specjalnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych i ekologicznych. NTG zaakceptowała zaktualizowaną listę drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Wzmacnianie funkcji ochrony przyrody i funkcji społecznych w planowaniu urządzeniowym

Reagując na znowelizowaną instrukcję urządzania lasu (2023 r.), jak również prowadzoną debatę w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwem, w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu wprowadzono zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym, a przede wszystkim zmodyfikowano planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo, modyfikując gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.) dokonano dodatkowej analizy użytkowania rębnego wprowadzając zmiany w postaci ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych.

Celem prowadzonej gospodarki leśnej w lasach o dominującej funkcji przyrodniczej jest zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków. Najcenniejsze obszary przyrodnicze wyłączono z użytkowania.

W Nadleśnictwie Wołów wyznaczono lasy o wzmocnionej funkcji społecznej w 2 lokalizacjach, na powierzchni ca 225 ha (powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej), w strefie zrównoważonego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca

2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości Krzydlina Mała i Wołów. Wskazania gospodarcze w wyznaczonych obszarach zostały zmodyfikowane i dostosowane do zaleceń z zarządzenia. W dniach 29 lutego i 27 marca 2024 r. odbyły się spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy dla Nadleśnictwa Wołów, celem przeprowadzenia konsultacji w zakresie zagospodarowania wyznaczonych lasów o wzmocnionej funkcji społecznej. Po spotkaniu upubliczniono: mapy z lokalizacją lasów o wzmacnianej funkcji społecznej, opisy taksacyjne ze wskazaniami gospodarczymi i opisy planowanych działań w języku niespecjalistycznym. Do udostępnionych materiałów nie wpłynęły żadne uwagi.

Pielęgnowanie lasu – pielęgnowanie upraw i młodników, zostało zaplanowane zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami na gruncie. Użytkowanie przedrębne – TW i TP, projektowano zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu i Zasadach hodowli lasu, w oparciu o stwierdzony stan drzewostanów na gruncie. Rozmiar prac z zakresu użytkowania i hodowli lasu uzgodniono z przedstawicielami Nadleśnictwa Wołów i RDLP we Wrocławiu w dniu 8 sierpnia 2024 r. w siedzibie BULiGL Oddz. w Brzegu.

Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu – Janusz Bańkowski, przedstawił prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Wołów na okres 30 lat. Przy założeniu dotychczasowych sposobów prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wołów, w kolejnych dziesięcioleciach możemy spodziewać się, że:

- w perspektywie trzydziestu lat nastąpi wzrost przeciętnego wieku z 62 do 75 lat;
- zasoby będą utrzymywać się na podobnym poziomie;
- możliwości użytkowania głównego (rębного) będą utrzymywać się na podobnym poziomie.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko

Przedstawicielka BULiGL Oddział w Brzegu – Joanna Lombert, omówił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie ochrony przyrody oraz Prognozie oddziaływania projektu planu urządzania lasu na środowisko i wskazał, dlaczego te dokumenty muszą być wykonywane na etapie sporządzania projektu planu urządzania lasu.

a) Program ochrony przyrody (POP):

- zawartość programu ochrony przyrody
- walory przyrodnicze
- formy ochrony przyrody występujące na terenie nadleśnictwa
- zadania ochronne dla obszarów Natura 2000, zawarte w planie urządzania lasu

b) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzania lasu Nadleśnictwa Wołów (POŚ):

- podstawy i metodyka opracowania
- zakres i stopień szczegółowości prognozy
- analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie
- stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzania lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000

W trakcie prezentacji wyników inwentaryzacji wszystkich form ochrony przyrody Wykonawca prac przedstawił metodykę kwalifikacji poszczególnych przedmiotów ochrony do danego wydzielenia leśnego. Komisja zaakceptowała tą metodykę.

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Wykonawca prac wraz z Nadleśnictwem Wołów przeanalizował proponowane obszary leśne do utworzenia rezerwatów przyrody, w tym propozycje Klubu Przyrodników. Proponowane rezerваты p.n.: „Jezierzyca” i „Uroczysko Krzelów”, posiadają pozytywną rekomendację RDOŚ, zostały potraktowane jak zatwierdzone. Powierzchnie będące w zarządzie nadleśnictwa wyłączono z planowania czynności gospodarczych.

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił przedstawione informacje o walorach przyrodniczych nadleśnictwa i zaproponowanych rozwiązaniach minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na środowisko i Obszary Natura 2000.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Referat BULiGL uwzględnia wnioski i uzgodnienia jakie dokonywane były w okresie poprzedzającym sporządzenie dla Nadleśnictwa Wołów projektu pul na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 r., które wynikały zarówno z protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, jak i z wniosków, i uzgodnień dokonywanych z pracownikami nadleśnictwa w trakcie prac taksacyjnych. Jednocześnie Referat BULiGL uwzględnia wprowadzone zasadnicze zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu z dnia 9 maja 2022 r. w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym oraz wprowadza zmodyfikowaną planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo oraz modyfikuje gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Sporządzony projekt planu urządzenia lasu uwzględnia prowadzoną Ogólnopolską Nadadę o Lasach i jej wyzwania w stosunku do Lasów Państwowych zgodnie z rekomendacjami Dyrekcji Lasów Państwowych, a także uwzględnia zapisy aktów wewnętrznych Dyrekcji Lasów Państwowych w tym m.in. Zarządzenie nr 87 z 12.07.2024 r. oraz Zarządzenie nr 90 z dnia 23.07.2024 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULiGL i nie wniósł do nich zastrzeżeń. Pozytywnie ocenił wzmocnienie ochrony ekosystemów cennych pod względem przyrodniczym w zakresie „łęgów Odrzańskich”.

Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Brzegu, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu.

IV. Dyskusja

Otwierając część dyskusji, która dotyczyła Projektu PUL na lata 2025-2034 przewodniczący obrad poinformował o możliwości wzięcia udziału i zgłaszania wniosków w trakcie późniejszych konsultacji społecznych.

Samorządy:

Dariusz Chmura - Burmistrz miasta Wołów, jest pod wrażeniem informacji na temat procedur i stopnia skomplikowania tworzonego projektu planu urządzenia lasu, które otrzymał na nadadzie, jak również zakresu zrealizowanych prac przez Nadleśnictwo Wołów. Podziękował Nadleśniczemu za dotychczasową współpracę w zakresie wyznaczania i udostępniania lasów na cele społeczne, jak również istniejącego systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Zwrócił również uwagę na wsparcie miasta przez nadleśnictwo w trakcie powodzi.

Nadleśnictwo Wołów:

Zbigniew Czeryba - Leśniczy Leśnictwa Dębno, ZZ Leśników Polskich, zadał pytanie: jakie będą koszty społeczne ograniczania gospodarki w lasach Nadleśnictwa Wołów i w jaki sposób zostały zabezpieczone walory przyrodnicze?

Odpowiedzi udzielili:

Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów, stwierdzając, że w wyniku ograniczenia gospodarki leśnej nie przewiduje redukcji zatrudnienia w nadleśnictwie, nie przewiduje się również, na tą chwilę, zmiany granic i powierzchni leśnictw. Natomiast zabiegi ochronne będą realizowane zgodnie z zapisami planu ochrony. (Takie stanowisko podziela również przedstawiciel RDOŚ we Wrocławiu).

Organizacje pozarządowe:

Paweł Kisiel – FOTA4Climate, podziękował zarówno przedstawicielom Lasów Państwowych, jak również BULiGL Oddział w Brzegu za przeprowadzone modyfikacje procedury sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów wynikające m.in. z nowelizacji instrukcji urządzania lasu (2023 r.) –

Zespoły Lokalnej Współpracy; prowadzonej debaty w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach; wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.), jak również za wzmocnienie ochrony ekosystemów cennych pod względem przyrodniczym poprzez wdrożenie Zarządzenia nr 131 DG LP z dnia 8 listopada 2024 r. w sprawie wyodrębnienia Nadleśnictw Puszczańskich oraz wskazania pozostałych nadleśnictw objętych projektem, dla Nadl. Wołów w zakresie „Łęgów Odrzańskich”.

Pan P. Kisiel poprosił o wyjaśnienie w jaki sposób nadleśnictwo zabezpieczy walory przyrodnicze w proponowanych obszarach leśnych do objęcia ochroną rezerwatową przez Klub Przyrodników, a nie mających pozytywnej rekomendacji RDOŚ.

Odpowiedzi udzielili: przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu informując, że każdorazowo przed przystąpieniem do wykonywania zadań gospodarczych każda z powierzchni o potencjalnych walorach przyrodniczych będzie podlegać inwentaryzacji terenowej, zgodnie z wymaganiami dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów szczegółowo omówił zasady dotychczasowego gospodarowania na obszarach Natura 2000 uwzględniając fakt, że obszary te zostały objęte formami ochrony przyrody wskutek prac gospodarczych i dzięki pracy leśników. Dodał, że otrzymany z Dyrekcji Lasów Państwowych Projekt Nadleśnictw Puszczańskich zakłada wstrzymanie prac z zakresu pozyskania drewna na wszystkich siedliskach lasów łęgowych na terenie Nadleśnictwa Wołów i sam projekt obejmuje ponad 2000 ha lasów. Zaznaczył, że koniecznym jest jednak ciągły monitoring stanu sanitarnego lasu i kontrolowanie wydzieli objętych projektem. Nadleśniczy wskazał potencjalne zagrożenia z jakimi wiąże się wprowadzenie ograniczenia pozyskania drewna zaznaczając, że pozyskanie drewna to tylko jeden z etapów hodowli lasu, prowadzący do odnowienia lasu i zachowania jego trwałość. Konieczna będzie ingerencja człowieka w kontekście wprowadzania nowego pokolenia drzew ze względu na brak urodzaju nasion i niebezpieczeństwo ze strony gatunków inwazyjnych, mogących wpłynąć negatywnie na utrzymanie siedlisk Łł.

Po wyjaśnieniach Pan P. Kisiel podziękował na czacie wideokonferencji za szczegółowe i dokładne objaśnienia.

Wojciech Łamasz – poprosił o wyjaśnienie na jakich zasadach odbywa się nabywanie gruntów do zalesiania przez nadleśnictwo? Oraz na jakiej podstawie odbywają się zalesiania gruntów nieleśnych, nie ujętych w planie urządzenia lasu.

Na pierwszą część pytania odpowiedzi udzielił Naczelnik Wydziału Gospodarowania Mieniem Skarbu Państwa i Ochrony Gruntów Leśnych – Artur Jakubiak: grunty do zalesiania nabywane są zgodnie z literą prawa. Jakie nieruchomości mogą być objęte prawem pierwokupu wynika z ustawy o lasach i są zgodne z zapisami mpzp.

Na drugą część pytania odpowiedzi udzielili: Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wołów: zalesienia odbywają się sukcesywnie po nabyciu gruntów przeznaczonych do zalesień zgodnie mpzp. Nabywanie gruntów jest podyktowane Krajowym Programem Zwiększania Lesistości, odbywa się to po otrzymaniu zgody na nabycie i zalesienie od Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz na podstawie harmonogramu zalesień przygotowanego przez RDLP we Wrocławiu.

Damian Gacek – podziękował za przeprowadzone konsultacje społeczne i wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Jak również za sam fakt powołanie ZLW i umożliwienie udziału społeczeństwa w rozszerzonych konsultacja społecznych procedowanego projektu planu urządzenia lasu.

V. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Wołów za okres 2015-2024. Poziom realizacji obligatoryjnych i kierunkowych zadań, określonych w planie urządzenia lasu, został zaakceptowany przez Przewodniczącego Narady. Prowadzona gospodarka leśna przyniosła pożądane efekty w postaci zwiększenia zasobów leśnych i poprawy ich walorów zarówno pod względem przyrodniczym, społecznym jak i gospodarczym.

Część B: projekt planu urządzenia lasu

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu

Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Wołów projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP.

1. Komisja zaakceptowała wyniki testu kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonego w obrębie leśnym Dębno.
2. Komisja zaakceptowała – przedstawiany w projekcie planu urządzenia lasu – zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
3. Komisja zaakceptowała zasięg i lokalizację obszarów chronionych. Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne (sporządzonego zgodnie z ustaleniami KZP).
4. Komisja zaakceptowała uzupełnienia do zapisów w protokole z KZP, w postaci dopisania wieku rębności dla Kl. p 100 lat; Czm.p 80 lat.
5. Komisja zaakceptowała zmiany wprowadzone w projekcie PUL wynikające z wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych, m.in. wprowadzone wyłączenia, ograniczenia i modyfikacje gospodarki leśnej.
6. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę etat według požądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych, określony według potrzeb hodowlanych, ochronnych i społecznych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i w użytkowaniu przedrębnym według przyjętego rozmiaru, w tym:
  - etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 342 513 m³ grubizny netto, na powierzchni manipulacyjnej 2 149,79 ha. Przyjęta wielkość użytkowania rębnego jest etatem według požądanego kierunku rozwoju i zgodna z požądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego
  - powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 8 918,24 ha (CP-P – 0,00 ha, TW – 2 570,97 ha, TP – 6 347,27 ha), z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczanych do użytkowania przedrębnego

w wysokości 546 864 m³ grubizny netto - przyjętego na poziomie ca 60 % wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego dla Nadleśnictwa Wołów.

7. Komisja zaakceptowała przedstawioną prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Wołów na okres 30 lat.
8. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, w tym:
  - projektowaną powierzchnię odnowień i zalesień oraz poprawek i uzupełnień w rozmiarze 1 537,27 ha, w tym 27,52 zalesień gruntów porolnych
  - projektowaną powierzchnię pielęgnowania upraw i młodników (piel. gleby, CW i CP) w wysokości 3 612,35 ha
  - projektowaną powierzchnię melioracji agrotechnicznych w wysokości 1 517,93 ha
  - melioracji wodnych oraz wprowadzanie podszytów nie planowano.
9. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące ochrony lasu, w tym zadania ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo Wołów spełnia wymogi zabezpieczenia przeciwpożarowego dla wyliczonej II kategorii zagrożenia pożarowego, z uwzględnieniem dróg leśnych i publicznych stanowiących dojazdy pożarowe oraz przy uwzględnieniu punktów czerpania wody na gruntach nadleśnictwa, jak i sieci hydrantowej poza gruntami Lasów Państwowych.
10. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące gospodarki łowieckiej i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.
11. Komisja zaakceptowała zadania w zakresie ochrony przyrody dla obszarów Natura 2000 dla gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Wołów.
12. Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte ww. dokumentach.
13. W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Wołów potwierdza:
  - dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
  - że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
  - akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

W części końcowej narady, przedstawiciel RDLP we Wrocławiu, omówił dalszy harmonogram realizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na etap formalnych konsultacji społecznych w ramach, których projekt PUL będzie wyłożony na 21 dni. Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i jego prognoza oddziaływania na środowisko zostaną poddane konsultacji społecznej poprzez opublikowanie na stronach BIP RDLP we Wrocławiu oraz opiniowaniu przez właściwe RDOŚ i PWIS. Wszystkie wnioski zgłoszone do RDLP, w tym okresie, będą rozpatrzone.

Załączniki:

Załącznikami do protokołu są:

- Lista obecności na Naradzie Techniczno – Gospodarczej dla Nadleśnictwa Wołów

- Projekt Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wołów, w postaci cyfrowej (w tym m.in.: referat na NTG, program ochrony przyrody)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wołów, w postaci cyfrowej.

Protokółował:

Przewodniczył:

.....

.....